

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 03.05. 2021.

Peronospora chmelová

Zatímco suché a chladné počasí nebylo příznivé pro vývoj peronospory chmelové, příchod srážek a předpověď na tento týden zvyšují nebezpečí napadení primární infekcí tohoto patogena, které se může projevit zvýšeným výskytem klasovitých výhonů především v případě citlivějších mladších meristémových porostů a hybridních odrůd (Premiant, Harmonie).

Doporučujeme tudíž neprodleně provést, především na těchto chmelnicích, preventivní ochranný zásah proti primární infekci peronospory v optimálním termínu, který závisí především na době řezu. Jak již bylo opakovaně zdůrazňováno, eradikací infekce z chmelových babek předcházíme nejen vzniku projevů primární infekce v jarním období, ale též pomáháme eliminaci sekundární infekce v průběhu vegetace.

Tento ochranný zásah spočívá v časně aplikaci přípravku **Aliette 80 WG** v dávce 3,0 kg/600 l vody v době kdy chmelové výhony dosahují výšky 10-15 cm. Provedeme-li ochranný zásah později, podpoříme tím výskyt klasovitých výhonů.

Především ve chmelnicích nacházejících se v peronosporových polohách, kde výskyt klasovitých výhonů je každoročně vyšší, je vhodné použít pro tento účel dvousložkový fungicid **Profiler** (fluopicolide + fosetyl Al), jehož aplikaci již nebrání MRL a můžeme jej tudíž bezproblémově použít i z tohoto hlediska. Přípravek je metodicky doporučován právě pro tuto první jarní aplikaci, tj. období, kdy chmelové rostliny mají 3-5 pár rozvinutých listů (BBCH 13-15) v dávce 2,25 kg/ha pro pásový postřik ve stejném objemu postřikové tekutiny jako v případě aplikace přípravku Aliette 80 WG.

Jarní škůdci chmele

Stávající charakter počasí zatím není příznivý pro jarních škůdců chmele. I když, především v několika málo slunečných teplejších dnech, bylo možno pozorovat dospělé **lalokonosce libečkového** a brouky jarní generace **dřepčíka chmelového**, je jejich současný výskyt na chmelu většinou pouze slabý. Optimální termín, vzhledem k letošnímu chladnému jarnímu počasí a opožděnému vývoji chmelových rostlin, by měl nastat s oteplením, které by mělo přijít v průběhu víkendu.

Ošetření je nutné provést tam, kde bude překročen práh hospodářské škodlivosti, který byl vzhledem k trendu v populační denzitě v posledních letech redukován z původních deseti na 5 brouků na 100 rostlin. Ošetření provádějte přípravkem **Actara 25 WG** (thiamethoxam) v dávce 0,2 kg/ha v cca 600 l vody. Vzhledem ke značné variabilitě chmelnic vyplývající z doby řezu chmele, nadmořské výšky, jejich orientace a výskytu lalokonosce v minulých letech, doporučujeme důkladně provádět vlastní monitoring. Větší populační hustota brouků bývá zpravidla v blízkosti chmelových sloupů vzhledem k tomu, že zde občas zůstávají neseřezané babky a vzhledem k jejich oslunění a následnému vydávání tepelné energie. Toto ošetření nelze v žádném případě podcenit rovněž vzhledem k tomu, že dosud není k dispozici adekvátní náhrada za přípravek Actara 25 WG, který je, stejně jako v roce 2020, povolen pouze na výjimku ve formě omezeného a kontrolovaného použití!

Jak již bylo uvedeno v loňské aktualitě, v současné době se pracuje v rámci EU na alternativě v podobě registrace adekvátní náhrady, již by se měl stát přípravek Exirel (*cyantraniliprole*), který je pro letošní rok na výjimku omezeně povolen v Německu, kde již třetím rokem nesmí používat Actaru.

Ve spolupráci s registrantem tohoto insekticidu, firmou FMC a Svazem pěstitelů chmele ČR pracujeme na realizaci registrace tohoto insekticidu v ČR pro rok 2022. Pro tento účel byly v loňském roce provedeny reziduální testy, které budou pokračovat též v letošním roce. Nicméně, jeho širšímu použití brání dosud pouze velmi nízká hodnota MRL pro Japonsko (0,01 ppm) a chybějící MRL pro USA. Pro EU činí tato hodnota 0,05 ppm.

Do té doby, než se bude možno Exirel bez omezení používat může škodlivost lalokonosce libečkového značně stoupnout, nejen žírem imaginálních stádií, ale především poškozením podzemních orgánů chmele a následným zvýšeným výskytem půdních houbových patogenů, především rodu *Fusarium*, což může vést ke zvýšenému vyhánění babek, se kterým jsme se setkali před několika lety.

Jak je známo, aplikací přípravku Actara 25 WG hubíte rovněž jarní generaci **dřepčika chmelového**, jehož škodlivost se díky postupnému oteplování neustále zvyšuje. V této souvislosti si je nutné uvědomit, že hubením jarní generace dřepčika chmelového nejenom, že předcházíte poškození listové plochy mladých rostlin, ale rovněž vykladení samic a výskytu letní generace. Práh škodlivosti v případě dřepčika činí 5-10 % poškozené listové čepele.

O signalizaci jednotlivých ošetření proti sekundární infekci peronospory chmelové v průběhu sezóny a aktuálním výskytu minoritních škůdců, stejně jako mšice a svilušky chmelové Vás v tomto roce budeme opět v pravidelných časových intervalech informovat jednak prostřednictvím Svazu pěstitelů chmele ČR a jednak na našich webových stránkách: www.chizatec.cz.

Doplnění – oprava omezení přípravků na ochranu chmele

U přípravků, u kterých je v Metodice ochrany chmele uvedeno ve sloupci poznámka omezení: *Používání do 30.04.2020* došlo ke změně. Používání je u níže uvedených přípravků následující:

Sviluška chmelová:

Přípravek	Konec platnosti rozhodnutí	Ukončení uvádění na trh	Ukončení používání
Vertimec 1.8 EC (<i>abamectin</i>)	30.04.2022	30.04.2022	30.04.2022
Vertimec 1,8 SC (<i>abamectin</i>)	30.04.2022	30.04.2022	30.04.2022

*V případě akaricidu **Ortus 5 SC (fenpyroximate)**, který je uveden společně s dalšími přípravky registrovanými v ochraně chmele proti svilušce chmelové v Metodice ochrany*

chmele 2021 na s. 9, se očekává *prolongace* (prodloužení registrace) v nejbližších dnech, což bude potvrzeno v následující aktualitě.

Dále přikládáme **nařízení ÚKZÚZ o povolení přípravku na ochranu rostlin pro omezené a kontrolované použití**. Jedná se o přípravek **ACTARA 25 WG** proti lalokonosci libečkovému, dřepčíku chmelovému a šedavce luční.

Dle metodiky je dávka 200 g/ha – pásový postřik. Doba platnosti nařízené dle ÚKZUZ od 17.03.2020 do 15.07.2020 – viz. příloha, ovšem použití je možné od BBCH 11 (1. pár rozvinutých lístků) do BBCH 33 (výhonky révy (rostliny) dosáhly 30 % její výšky (stropu konstrukce)) – cca kolem 3. dekády května až 1. dekády června.

Plíseň chmelová (str. č. 12):

Přípravek	Konec platnosti rozhodnutí	Ukončení uvádění na trh	Ukončení používání
Aliette 80 WG (<i>fosetyl-Al</i>)	30.04.2023	30.04.2023	30.04.2023
Profler (<i>fluopikolid +fosetyl-Al</i>)	30.04.2023	30.04.2023	30.04.2023
Polyversum (<i>Pythium oligandrum – oospóry</i>)	30.04.2022	30.04.2022	30.04.2022

Padlí chmelové (str. č. 17):

Přípravek	Konec platnosti rozhodnutí	Ukončení uvádění na trh	Ukončení používání
Serenade ASO (<i>Bacillus amyloliquefaciens kmen QST 713</i>)	30.04.2023	30.04.2023	30.04.2023

Další doporučení u těchto přípravků uvedené v Metodice ochrany chmele pro rok 2021 zůstávají beze změny.

Další doplnění - oprava

Na základě rozhodnutí ÚKZÚZ ze dne 11.02.2021 je max. počet aplikací přípravku **Sivanto prime** ve chmelu 1x/2 roky. Doba platnosti povolení je do 09.12.2026.

Mšice chmelová (str. č. 8):

Sivanto prime* (<i>flupyradifurone</i>)	0,75 l	21	OP II. st., DO H410, SPe3, podle signalizace, max.1x/2 roky , od BBCH
---	--------	----	--

			H317, H322	31-75, 2000-3000 l vody/ha
--	--	--	------------	-------------------------------

V tabulce **Obsah Cu v jednotlivých měďnatých fungicidoch** na str. 16 si u přípravku
Fertipen

C opravte hodnotu obsahu mědi g/kg, l na **400 g/l**. Obsah Cu je 26,7 %.